

הדרישה נכשלה

תחתיו באה מילחמת התעמולה העזומית

עור וייצמן טס למצרים, כדי להמשיך בדיוני הוועדה הצבאית. אין בידו הצעות חדשות. אין הצעות חדשות בידי המצרים. אלפרד ארתורן עיבד בירושלים נוסח מוסכם של "הצהרת כוונות", שאינו אומר דבר (ראה להלן).

הנשיא אנוואר אל-סאדאת עומד לטוס לוושינגטון, כדי לשכנע את האמריקאים ללחץ על ישראל ולמכור לו כמויות גדולות של נשק חדיש. ישראל מגייסת את מלוא עוצמת השפעתה בקונגרס ובכלי התקשורת האמריקאיים כדי לסכל מכירת נשק למצרים ולסעודיה. בסענה כי הדבר ישנה את מאזן הכוחות לקראת מלחמה הבאה. הלובי היהודי איים ש במלחמה הבאה יפלוש צה"ל לסעודיה. מצב של תיקו. כאשר פתח אל-סאדאת ביוזמתו ההיסטורית, לפני חודש שנים וחצי, היתה אחת מכוננותיו העיקריות להגיע לדרישה ישירה עם ישראל, תוך הוצאת הכוחות הזרים מן המישחק. עתה, אחרי כישלון היוזמה למעשה, תור לים שני הצדדים שוב את תיקונותיהם בכוחות זרים, כמו מימים ימימה.

הדברים האמיתיים שוב אינם מתרחשים בירושלים ובקאהיר, אלא בוושינגטון. מה מתרחש בשדה המערכה זה? ידו של מי על העליונה?

נראה כי בדעת הקהל האמריקאית נוצר מצב של תיקו. הדבר בא לידי ביטוי בשתי קאריקטורות שפורסמו השבוע. יום אחרי יום, עליידי שני הקאריקטוריסטים היועצים ביותר בארצות הברית.

הראשונה, פרי דו של הרברט (הרבלוק), בלוק, המייצג את הלובי היהודי הוותיק, מראה את הקיצוניים הערבים לוחצים על אנוואר אל-סאדאת, הלורץ מצידו על מנחם בגין המיסכן. שואל סאדאת את בגין: "מדוע אינך יכול להיות גמיש יותר?"

השנייה, פרי ידו של ביל מולדין, מי שהיה שופר החיילים הקרביים במלחמת העולם השנייה, וכיום נציג הכוחות הליברליים הצעירים, מראה את בגין בדמותו של ספינסקי חצוב מאבן, נוקשה כרגנית. בין שתי קאריקטורות אלה נערך, עתה, הקרב.

מדיניות

בלה-בלה-בלה

"שני הצדדים מסכימים

שהם מסכימים

על מה

שהם הסכימו...

סוכנוי של משה דיין, השולטים בעיתונות הישראלית, הודיעו על הניצחון הגדול של שרי החוץ, שוחריה שלום. במאמצם כביר הצליח להגיע לנוסח מוסכם של "הצהרת עקרונות", והדרך לשלום נסללה. הנוסח הוסכם בין דיין לבין אלפרד ארתורן, שהושאר עליידי שרי החוץ האמריקאי במרחב כדי להדביק ביחד את שיברי יומת השלום. דיין מקווה, כך נאמר, כי ארתורן מייצג גם את המצרים, כך שההסכם הוא מלא. השבוע טס ארתורן לקאהיר, כדי להראות לאנוואר אל-סאדאת את המלאכה המפוראת, ולקבל את אישורו הרישמי.

אריבע בריחות. הרעיון של "הצהרת עקרונות" (או "הצהרת כוונות") נולד ב"בית מדרשו של אל-סאדאת עצמו. הוא נועד לקבוע מראש שישראל מסכימה לשלושת עמודי התווך של יומת-סאדאת: חזרה לגבולות ה-4 ביוני 1967, הענקת הגדרה עצמית למעל פלסטיני, זכינת שלום מלא עם ערבות ביטחון. אחרי שני הצדדים יסכימו על עקרונות אלה, יוכלו לגשת — לדעת אל-סאדאת — למשאומתן על הפרטים (ראה עמודים 19-20).

המיסמך שנולד במאמצי דיין-ארתורן נראה כקאריקטורה של רעיון זה. פא-רודיה משעשעת של הומוסטי.

מודרין: הספינקס

הרבדוק: "מדוע אינך יכול להיות יותר גמיש?"

בינתיים: תיקו

ליט להחזיר את מישלחתו מירושלים ל-קאהיר. "אז"ר". האמפריי נקט במיכתבו את אותה השיטה שבה התרגלו כל מנהיגי העולם לטפל במנחם בגין (ראה עמודים 19-20): לעסוף את הגלולה הדרה של דבריתוכחה במעטה עבה של דבריהלל אישיים ולאומיים. הצרה היא שבגין רגיל לקלות את דבריהלל ולהתעלם מן החוכן של הדברים. אחרי שהעלה על נס את בגין (מנהיגות אמציה... התרשמות עמוקה ממך... האיש הנכון במקום הנכון בזמן הנכון...") בא האבל הגדול של האמפריי, "אולם, ידידי, איננו יכולים להגניב את הגביע מפינו * מבלי לעשות את אשר יש לעשות..."

משמע: בגין אינו עושה מה שיש לעשות. מה? "כאן עלי לעבור לעניין ההתנחלויות הישראליות הקיימות בסיני. אני מבין כי ישושים אלה חשובים במיסגרת צורכי הביטחון הנוכחיים של ישראל. אולם צריכה להיות דרך לגבש תוכנית לניהול ישובים אלה במשך תקופת ה- מעבר לריבונות מצרית מלאה, כשם ש צריך להיות פיתרון קביל ויעיל לגדה המערבית... מי שרוצים לראות ב"פיתרון הבעיות הקשות האלה יודעים ש דרוש זמן ויש צורך בווייתורים מצד כל הצדדים, מעבר לעמדות המוצהרות הקיימות."

המילים המודגשות אינן מודגשות ב"מקור, אף כי ברור כי עליהן הדגש. אמר פריי קרא לבגין להעביר, אחרי תקופת מעבר, את הריבונות המלאה על פיתחת רפיח למצריים, כך שהמשך קיום היישובים יהיה תלוי ברצון הטוב של ה מצרים. הוא גם קרא לווייתורים בגדה המערבית, אף כי הדגיש כי אינו תומך במדינה פלסטינית עצמאית לגמרי.

אזהרה אחרונה. אין ספק שבגין עצמו הבין את המיכתב כביקורת חמורה עליו. כי עם פירסום הקטעים הראשונים ממנו בעיתונות האמריקאית, פתח המימ"סד היהודי האמריקאי, המשועבד עתה כולו לבגין, בהתקפה פרועה על גימיי קארטר. הנשיא, כך נאמר, הוא שלחץ על האמפריי לשגר מיכתב זה.

הדבר הוכחש מייד. אין שמץ של הוכחה לכך שהמיכתב אינו מהווה מה שהוא מתיימר להיות: צוואתו של ידיד נאמן של ישראל, שידע כי הוא עומד למות, ושהחליט לשגר מן הקבר אזהרה חמורה אחרונה למנחם בגין ולאורחי ישראל.

* הפסוק לקוח מן הברית החדשה. ערב צליבתו ביקש ישוע הנוצרי מאלוהים "להעביר את הגביע המר הזה משפתותי". השימוש שעשה האמפריי בפסוק זה מוזר, מאחר שכאן אין הכוונה לגביע מר, אלא דווקא לגביע מתוק. הסנאטור המנוח היה מפורסם כאיש רבי-מלל, אך מעולם לא הצטיין בסגנונו.

קבלתה. כי קבלתה תוכיח לעיני עשרות מיליוני ערבים שיוזמתו של אל-סאדאת נכשלה כישלון חרוץ, וכי תמורת מעשהו ההיסטורי הנועז הוא השיג, בדיוק, אפס. כך בדיוק ניבאו אויביו מראש. השבוע היתה השאלה: האם יסכים אל-סאדאת להעמיד פנים כאילו יש ערך ל"הצהרה" כזאת, וישתתף בקומדיה, או שידה כי זהו נייר חסר-ערך?

שאלה שנייה: האם יסכים חוסיין, מלך ירדן, להצטרף לקומדיה זו? התחזית היידיית: שלילית.

השאלה השלישית, והעיקרית: כמה זמן תימשך קומדיה זו, והאם תסתיים הטראגדיה?

יחסי-חוץ

קול מן הקבר

מדוע הרגז מיכתבו

של האמפריי המת

את אנשי בגין?

בין המשתתפים בפסטיבל הגדול לקראת מותו של יוברט האמפריי, בלט גם מנחם בגין. הוא המסיר מחמאות על ראשו ה"מצומק" של הסנאטור הגוסס, שהספיק לשר מוע את כל נאומי-ההספד על עצמו בעודו בחיים. בגין לא הותיר ספק כי האמפריי הוא ידיד גדול, נאמן ויקר של עמי-ישראל. לכן הופתעו אנשי בגין בצורה בלתי נעימה כאשר נסתבר להם, השבוע, כי האמפריי מפנה אליהם מן הקבר כמה דברי קשים. הם הועלו בצורת מיכתב ש כתב הסנאטור לבגין ערב מותו, ב-11 בינואר, שבע לפני שנשיא מצריים החדש

הסנאטור האמפריי צוואה לאי-נעימה